SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. C. No. 165. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, AUGUST 31, 1993. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 31-го СЕРПНЯ 1993. Ч. 165. РІК C.

МОРСЬКІ ОФІЦЕРИ БОРОНЯТЬ ЧОРНОМОРСЬКУ ФЛЬОТУ

Київ (УНІАР). — Тут 22-го серпня оприлюднено відкритий лист Спілки Офіцерів Військово-Морських Сил України до президентів України і Російської Федерації. Як сказано у листі, українсько-російські угоди щодо будівництва Військово-Морських Сил України та Військово-морської фльоти Росії на базі Чорноморської фльоти не здійснюються.

Чорноморська фльота, яка згідно з Ялтинськими домовленнями, підпорядкована президентам України і Росії, фактично виконує накази та вказівки виключно міністерства оборони та командуючого військово-морською фльотою Російської Федерації. Ігноруються проблеми матеріяльно-технічного забезпечення частин Чорноморської фльоти, що входять до ВМС України. Не вистачає систем зв'язку та спостереження, відсутні пристані для кораблів ВМС України. Систему спостереження та розпізнання берегових об'єктів виводиться з ладу за вказівками з Москви.

З огляду на згадані факти, Спілка Офіцерів ВМС України вимагає від Верховної Ради негайно ухвалити рішення про розподіл Чорноморської фльоти з конкретно визначеним терміном і процедурами розподілу, а також визначення статусу кораблів Російської Федерації, термін і умови їх тимчасового перебування на військово-морських базах України. Морські офіцери вимагають негайного виведення за межі України російських подрозділів берегових військ, морської піхоти, штабів, комендантури та інших структур Чорноморської фльоти, які не потребують морських пунктів базування.

В. Пинзеник заявив про резиґнацію

Київ (УНІАР). — Тут у п'ятницю, 27-го серпня, виступаючи на телевізії у програмі „Урядовий вісник", віцепрем'єр-міністер України з питань економічних реформ Віктор Пинзеник заявив, що резигнує зі своєї посади. „Головною причиною є рішення про фіксацію курсу українського карбованця у відношенні до твердої валюти", — заявив Пинзеник. Він вважає, що це завдасть смертельного удару українському експортові, вслід за чим зупиниться й імпорт, в тому числі й постачання комерційної нафти, створить унікальні можливості для корупції.

В. Пинзеник

Невдоволений В. Пинзеник і рішенням Кабінету Міністрів про підвищення закупівельних цін на зерно. „Я не можу взяти на себе відповідальність за це рішення... Діяти в тій ситуації, коли це робилося, вже було неможливо, оскільки повним ходом ішли закупи. На жаль, і зараз нічого не зміниш, і тому рішення про соціяльний захист буде єдино правильним в цій ситуації". Як пояснив В. Пинзеник, деякі віцепрем'єри, радники прем'єра-міністра а також заступник голови Національного банку України не підтримують курс реформаторського крила Уряду. Під тиском певних сил, Національний банк ввів фіксований курс карбованця, а також досі не припиняється пільгове кредитування сільського господарства та інших галузей.

Заяву про резигнацію В. Пинзеник зробив напередодні розгляду Президією Кабінету Міністрів двох різних програм Уряду на кінець 1993 року і не весь 1994 рік. Одна з програм фактично розроблена заступником прем'єр-міністра з питань економіки Володимиром Науменком. Вона орієнтована на державне керівництво економікою, державне замовлення та централізацію. Альтернативна програма підготовлена групою фахівців Кабінету Міністрів під керівництвом Віктора Пинзеника. Заява про резигнацію може бути останнім аргументом, який змусить Президію КМ розглянути альтернативний варіянт програми.

Щодо катастрофічної заборгованости перед Росією, то В. Пинзеник вважає, що її могло й не бути. Щоб змінити ситуацію необхідно негайно зняти квоти, ліцензії, податок на добавлену вартість, мито, акцизні збори. Єдиною причиною існування квот та ліцензій є створення умов для хабарництва. За словами Пинзеника, певні кола у Верховній Раді та Кабінеті Міністрів ухвалюють рішення і постанови, які створюють всі умови для корупції і зловживань. Він навів приклади, сказавши, що зовсім недавно в Україні з'явилися мільйонери, причому з доляровими рахунками. За останній рік, на думку Пинзеника, рівень життя знизився в три рази, виробництво зменшилося вдвічі. На складах не було ніяких ревізій і переоцінок товарів протягом року. У зв'язку з цим, величезні суми грошей опинилися в тіньовому обігу. Адміністративно контролювати ці фінансові потоки фактично неможливо, бо обертаються надзвичайно великі суми у твердій валюті, за які можна купити будь-кого.

Віктор Пинзеник попросив пробачення у прем'єр-міністра Леоніда Кучми за своє рішення зрезигнувати і повідомив журналістів, що після резигнації продовжуватиме працю і сподівається на допомогу преси.

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА УНС ВІДБУЛА НАРАДИ

Джерзі Сіті, Н.Дж. — Тут уп'ятницю,30-го липня, в Головній Канцелярії УН-Союзу відбулися звичайні наради Головного Екзекутивного Комітету, на яких учасники заслухали піврічні звіти, запланували діяльність на друге півріччя та виділи певні суми з Фонду Відродження України — УНС на дальшу допомогу Україні.

У нарадах, якими проводила головний предсідник Уляна Дячук, крім неї взяли участь: заступник головного предсідника д-р Нестор Олесницький, заступник головного предсідника Ґльорія Пашен, головний касир Володимир Сохан, головний касир Олександер Благітка і член Головної Контрольної Комісії Степан Гавриш.

Звіт О. Благітки

За шість місяців 1993 року майно УНСоюзу зросло на 2,328, 162 дол. до суми 71,298,448 дол. Ріст майна УНСоюзу за шість місяців 1992 року був 1,172,566 дол.

Премії з пенсійних грамот були 3,023,546 дол., на 1,935,928 дол. більше, ніж рік раніше. Прихід з членських вкладок збільшився на 77,000 дол.

В квітні ц.р. УНСоюз розпочав продавати найновіші забезпечення, „Universal Life Insurance", які впродовж перших трьох місяців в Ню Джерзі придбали 39,000 дол.

Прибутки з інвестицій зменшилися за перші шість місяців лише на 5,000 дол.

Прихід із Союзівки збільшився на 5,000 дол., а видатки збільшилися на 11,000 дол. Субсидія УНСоюзу для Союзівки зменшилася на 60,000 дол. в порівнянні з попереднім роком.

Виплати відділовим організаторам збільшилися на 74,016 дол. з огляду на значно більше проданих пенсійних гармот.

Дивіденда членам була виплачена в червні, в сумі 1,023,785 дол. Грошовий зворот членам був виплачений за шість місяців на суму 184,450 дол.

Виплат вивінувальних грамот було менше на 106,000 дол., ніж рік раніше.

В загальному, всі видатки УНСоюзу знаходяться в межах прийнятого бюджету.

За шість місяців 1993 року прихід УНКорпорації Дому УНС зменшився на 130,000 дол., тобто до суми 1,446,287 дол.

Ще дальше тягнеться справа одного льокатора в суді, який винен нам 194,000 дол. Внутрішні проблеми цієї справи вже полагоджено успішно і цей льокатор залишається у нас.

Маємо також успіхи у винайменні будинку. По сьогодні лишається лише 12% порожнього місця.

Звіт В. Сохана

За шість місяців 1993 року приєднали секретарі й організатори 700 нових членів на грамоти із загальною сумою забезпечення 6,379,168 дол. На це число нових членів склалися: 287 нових членів департаменту молоді, 350 нових членів департаменту дорослих та 63 члени з грамотами акцидентового забезпечення.

В тому самому часі втрати в членстві нараховували: 379 членів, які вибрали передчасні грошові звороти, 370 членів отримали повні суми вивінування за свої дозрілі до виплати грамоти, 484 члени закінчили платити свої вкладки за грамоти кляс Р-20 та Р-65, та 473 члени померли.

З кінцем червня 1993 року мав УНСоюз 36,592 грамоти активних членів, які платять вкладки забезпечення, та 27,947 членів, власників вповні виплачених грамот і грамот на частково виплаченому забезпеченні та безплатному продовженні забезпечення.

За час шести місяців 1993 року втратив УНСоюз на чисто 734 члени і стан його членів на 30-го червня 1993 року нараховував 64,539 членів.

Найбільше популярним серед грамот нових членів департаменту молоді були грамоти кляс Р-20 (70 грамот), Е-20 (58 грамот) та Е-18 (49 грамот). У цих трьох клясах забезпечення більше половини це грамоти із повністю заплаченими вкладками із знижкою 6% річно.

В департаменті дорослих найбільше популярними були кляси: Р-20 (87 грамот), „дабл ю" (53 грамоти) та Е-20 (50 грамот). Започатковані в квітні 1993 року грамоти кляси Юніверсал Лайф набувають популярности. Досі їх набуто 13 членів на суму 1,137,238 дол. забезпечення.

Після вакаційних місяців липня та серпня сподіємось посиленої членської кампанії, в якій відділи будуть старатися поповнити своє активне членство для управнення до конвенційних делегатів. В цьому будемо співпрацювати особливо, щоб повідомили відділи про стан їхнього активного членства. В дану пору помічними у членській кампанії є акції забезпечення дітей чи внуків, та поміщування знимок цих нових членів департаменту молоді у „Свободі" та в „Українському Тижневику".

У звітовому часі втрати-

(Закінчення на стор. 4)

Сі-Ай-Ей розсекретить архіви часів „холодної війни"

Вашінгтон. — Сі-Ай-Ей вирішило оприлюднити тисячі документів за період кількох десятиліть. Про це розповіли журналістам співробітники Сі-Ай-Ей, які просили не називати їх прізвищ. Вони твердять, що архіви будуть розсекречені в наступному році.

Передбачають, зокрема, оприлюднити щорічні — від 1950 до 1983 року — аналізи стану совєтської економіки. На підставі цих аналізів Уряд ЗСА робив висновок, яку небезпеку представляє для нашої країни совєтська військова машина. Деякі історики вважають, що Сі-Ай-Ей завжди перебільшувало таку небезпеку, інші, — що недооцінювало.

Згідно з повідомленням анонімних співробітників Сі-Ай-Ей, будуть розсекречені документи про три найгучніші таємні операції часів „холодної війни": скинення прем'єр-міністра Ірану Моссадика у 1953 році, скинення президента Ґватемалі Арбенса у 1954-му і про спробу скинути режим Фіделя Кастро на Кубі у 1961 році.

Операція „Аякс", яку в 1953 році провело Сі-Ай-Ей в Ірані, привела до позбавлення влади Моссадика і посадила на престіл шаха Мохаммеда Реза Пехлеві. Він пробув на троні чверть століття, і в той період Іран проводив прозахідню політику. У 1979 році шаха скинули прихильники аятолли Гомейні.

У результаті операції „Успіх" в 1954 році був усунений від влади президент Арбенс. Приводом до цього послужило рішення Арбенса націоналізувати власність американської компанії „Юкайтед Фрут".

На початку 1960 року директор Сі-Ай-Ей Аллен Даллес підписав розпорядження про „усунення Фіделя Кастро". У вересні того ж року Сі-Ай-Ей приступило до підготови кубинських втікачів до збройного нападу на Кубу. Операція почалася у квітні 1961 року і закінчилася провалом у зв'язку з тим, що президент Кеннеді відмовився підтримати з повітря антикастровських борців за свободу, які висадилися на Кубі. Провал операції привів до смерти сотень кубинців, які висадилися на острів і були захоплені в полон.

Публікуючи інформацію про розсекречування архівів Сі-Ай-Ей, газета „Ню Йорк Таймс" нагадує, що перший крок на цьому шляху зробив директор Сі-Ай-Ей Роберт Ґейтсон, якого призначив на цей пост президент Джордж Буш. Новий директор Сі-Ай-Ей Джеймс Вулсі, якого призначив президент Билл Клінтон, вирішив не сходити з накресленого його попередником шляху.

Вимагають скликання Конституційних зборів

Київ (УНІАР) — Тут у середу, 26-го серпня, оприлюднено спільний документ кількох партій під назвою „Акт про обрання Конституційних зборів". Ініціяторами скликання Конституційних зборів виступили Українська Республіканська Партія, Демократична Партія України, Конституційно - Демократична Партія України, Соціял-Демократична Партія України, Національно-Консервативна Партія України, Ліберально-Демократична Партія України та Партія Зелених України.

Вважаючи, що для побудови демократичної правової держави з розподіленням влад України потрібна нова конституція, яку Верховна Рада ухвалити не може, вищезгадані партії демократичного спрямування заявляють схвалити нову конституцію спеціяльно скликаними Конституційними (установчими) зборами. Підготовлений спільний документ „Акт про обрання Конституційних зборів" пропонується винести на всеукраїнський референдум. Акт передбачає, що до повноважень Конституційних зборів має увійти: ухвалення конституції; ухвалення трьох конституційних законів, які регламентують діяльність законодавчої, виконавчої та судової влад; ухвалення закону про виборчу систему та призначення дня виборів парляменту першого скликання; обрання членів конституційного суду першого складу; ухвалення законів перехідного періоду, які визначають порядок введення в дію конституції; призначення дати введення в дію конституції.

Вибори до Конституційних зборів автори документу пропонують провести через три місяці після всеукраїнського референдуму по багатомандатних округах за пропорційною системою згідно з указом про вибори до Конституційних зборів, виданим Президентом України. У виборах не можуть кандидувати представники органів влади всіх рівнів. Конституційні збори працюють не більше, ніж шість місяців без права продовження терміну уповноваження. Депутати Конституційних зборів не мають права кандидувати до парляменту першого скликання.

Концерт композиторів зі Львова відбудеться в УІА

Ню Йорк. — Тут в приміщеннях Українського Інституту Америки, відбудеться в суботу, 11-го вересня, о год. 8-ій вечора концерт композиторів зі Львова, присвячений другій річниці незалежности України.

В концерті, прем'єра якого відбулася в суботу, 28-го серпня в рямках літньої мистецької програми у Центрі Української Культури у Ґантері, Н.Й., візьмуть участь Мирослав Скорик — фортепіян, Валерій Буймістер — баритон, Богдан Каськів — скрипка, Анна Климашівська — фортепіян і Юрій Ланюк — віольончеля. Вони виконають твори львівських композиторів: Нестора Нижанківського, Миколи Колесси, Станіслава Людкевича, Василя Барвінського, Анатолія Коса-Анатольського, Мирослава Скорика, Юрія Ланюка та композитора і організатора Центру Української Культури в Ґантері Ігоря Соневицького.

Росія зменшила постачання ґазу в Україну

Київ (УНІАР). — Тут 26-го серпня директор об'єднання „Укргазпром" Валентина Коломєєва повідомила, що постачання російського ґазу за минулу добу зменшилося більш, ніж на половину, хоч російська преса, перекручуючи факти, твердить, що постачання природного ґазу в Україну зменшено лише на четвертину. Російська сторона пов'язує це з тим, що Україна заборгувала російським ґазодобувникам понад 600 біл. рублів.

В Україні припинено заповнення ґазом підземних сховищ і вживаються заходи для економічного його використання.

В Україні

Київ. — Пресова служба Міністерства Закордонних Справ України 18-го серпня повідомила, що українська делегація візьме участь у міжнародній конференції з питань захисту жертв війни. Конференція, організована урядом Швайцарії, відбудеться у Женеві з 30-го серпня до 1-го вересня цього року. Її учасники розглянуть проблеми здійснення прав людини у період загострення реґіональних збройних конфліктів. Урядові експерти з 50-ти країн світу підготували проєкт Декларації, якою країни-учасниці зобов'язуються сприяти здійсненню прав людини на своїх територіях.

Свалява. — Спалах черевного тифу зареєстровано у Свалявському районі Закарпатської области, де вже 80 осіб потрапили до лікарні.

Львів. Тут відзначено 50-річчя дивізії „Галичина". Його організували: Головна управа Братства колишніх Вояків Першої Української Дивізії Української Національної Армії в Торонто, братство колишніх вояків у діяспорі та Галицьке Братство Ветеранів-Дивізійників.

Закарпаття. — Блок із 17-ох політичних партій і громадських організацій, який складає Народну Раду Закарпаття, у розповсюдженій заяві висловив ставлення до всеукраїнського референдуму. „Лише обрання нового парляменту можливе припинення господарської руйнації", — сказано у заяві. Народна Рада закликала населення Закарпаття висловити довір'я Президентові України і сказати „ні" нинішній Верховній Раді.

У СВІТІ

УРЯД ЯПОНІЇ ПОВІДОМИВ, ЩО до кінця цього року Китаєві буде надано кредит в сумі 138.7 біл. єн (майже 1.2 біл. дол.). Він є частиною раніше проголошеної Токіо третьої єнової позики на загальну суму 810 біл. єн (приблизно 6.8 біл. дол.), як призначається для фінансування будівництва в Китаї 42 промислових підприємств. Теперішній кредит повинен бути погашений протягом 30 років. Він сприятиме досягненню економічної стабільности Китаю та активнішому проведенню Пекіном політики „відкритих дверей".

В БУКАРЕШТІ, СТОЛИЦІ Румунії, створено Румунсько-українську торговельну палату. Її голова Ніколає Драга-Драгоман повідомив, що ця неурядова і позаполітична структура своєю головною метою має відновлення економічних зв'язків між двома сусідніми країнами.

ДЕПАРТАМЕНТ В ПИТАННЯХ економічної і соціяльної інформації та політичної аналізи ООН у своєму бюлетені „Перспективи світового населення" повідомив, що в середині 1993 року чисельність населення Землі становила 5.6 більйона осіб. До кінця століття цей показник зросте до 6.2 більйона, а в 2019 році усіх людей на земській кулі буде понад 8 більйонів.

Президент Б. Єльцин не хоче втратити Східню Европу

Варшава. — У вівторок, 24-го серпня, російський президент Боріс Єльцин розпочав дводенну візиту до Польщі, Чехії і Словаччини. Під час зустрічі з журналістами на варшавському летовищі Б. Єльцин заявив: „Старі схеми не працюють в нових умовах, ми повинні винайти новий механізм співробітництва". Спостерігачі пов'язують ці слова з недавнім виступом міністра закордонних справ Росії Андрея Козирева, коли він з відвертим докором сказав, що східньо-европейські країни „занадто поспішають в обійми Заходу". А. Козирев мав на увазі наміри країн колишнього східнього комуністичного військового союзу вступити до НАТО. Все, що засвідчує бажання вчорашніх сателітів Москви відірватися від її впливів, викликає неґативну реакцію з боку російських консервативних, які спритно використовують цю тенденцію в своїх політичних цілях. Тому Б. Єльцин та А. Козирев взялися вмовляти колишніх „менших братів".

Знаючи, в якій тяжкій економічній ситуації перебуває тепер Польща, президент Б. Єльцин запропонував полякам угоду про будівництво ґазопроводу, який пройде через їхню країну і з'єднає Росію зі Західною Европою. Польська преса відразу похвалила цю угоду, бо вона ґарантуватиме створення багатьох тисяч робочих місць у той час, як в Польщі збільшується безробіття. Вартість проєкту будівництва ґазопроводу доходить до 3.4 біл. дол.

Полякам також сподобалося, що Б. Єльцин віддав Катинь і зложив квіти на могилі 15,000 польських офіцерів, замордованих совєтами в 1940 році.

ПАРЛЯМЕНТ БОСНІЇ ВІДКИНУВ МИРНИЙ ПЛЯН ООН

Сараєво. — Як інформує агентство Ассошієйтед Пресс, в суботу, 28-го серпня, парлямент республіки Боснія і Герцеговина відкинув плян замирення, запропонований Дейвидом Овеном і Турвальдом Столтенберґом, і вирішив післати власну делеґацію в Женеву для відновлення переговорів зі сербами і хорватами. Це рішення було прийняте одноголосно, 65 голосами.

Незгідливість боснійських законодавців ставить республіку на межу нового спалаху громадянської війни, у вислід якої боснійські серби відібрали від мусулман три чверті їхньої території. Напередодні голосування у сараєвському парляменті лідер боснійських сербів Радован Караджич застеріг, що коли мирний плян буде відкинуто, то він віддасть наказ про відновлення бойових дій проти сараєвського уряду.

Спостерігачі годяться в тім, що суботнє рішення парляменту є політичним маневром, а допомогою якого мусулмани хочуть домогтися від сербів і хорватів територіяльних поступок. Однак до чого приведе ситуація — до замирення чи до ще більшої біди, сказати тепер годі. Відомо, що жертви у війні в Боснії і Герцеговині вже перевищують 150.000 осіб, а декілька сотень тисяч залишаються без даху над головою, без харчів і медикаментів.

В понеділок, 30-го серпня, представники боснійського уряду заявили, що вимагатимуть від міжнародної спільноти ґарантій безпеки мусулманського населення, а також особистої участи З'єднаних Стейтів у врегулюванні конфлікту.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to

Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і money orders виставляти на „Svoboda"

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Міжнародний тероризм

Могутній динамітовий вибух у підземному ґаражі Світового торговельного центру в Ню Йорку у квітні ц. р. змобілізував американський міжнародний поліційний та розвідчий апарат. У невірогідно швидкому часі переведено перші арештування, за якими пішли наступні. Виявлено, хто був власником вантажного авта, виповненого динамітом, хто отримав великі суми грошей із закордону, виявлено законспіровані хемічні ляборатorії та стверджено понад усякий сумнів, що цей вибух був частиною діяльности міжнародного тероризму. Дотепер не з'ясовано, котра країна безпосередньо винувата у цьому атентаті, але виявлено існування пляну перевести подібні атентати в палаці Об'єднаних Націй на Першій авеню в Ню Йорку, в головній квартирі ФБІ та двох головних тунелях, які сполучають 10-мільйоновий Ню Йорк із західнім світом. Федеральне Бюро Інвестиґацій і військова Центрально Інвестиґаційна аґенція співпрацювали з міжнародним Інтерполем та розвідками союзних з Америкою азійських і африканських країн.

У вівторок 17-го серпня ц. р. на телевізійному каналі Ей-Бі-Сі проголошено, що міжнародним тероризмом займаються такі країни: Ірак, Іран, Сирія, Лібія, Судан, Північна Корея і — під самим боком Америки — Куба. Головним постачальником вибухових матеріялів є Китай, союзник Північної Кореї з часу американсько-корейської війни. Постачальником різнорідної зброї був Совєтський Союз, — якщо після розвалу СССР Росія продає складові частини до створення атомової зброї, то робить це крадькома. Між вищеназваними країнами є держави багаті, як Іран з багатими покладами нафти, є й бідні, як Куба.

Існують дві головні причини діяння міжнародного тероризму: політичні і психологічні. До ідеологічно-політичних причин належала священна місія аґресивного комунізму — угробити вільний світ усіма можливими засобами і на його місце встановити у всьому світі комуністичний рай із безклясовим суспільством. З розвалом СССР та ліквідацією московського центру світового комунізму — ця амбітна місія перестала офіційно існувати, бо ні одна існуюча ще комуністична країна до неї не признається. Але ще є одиниці, марксо-ленінські фанатики, які не виреклися мрії панування над світом і поклоняються доктрині, що всі засоби добрі, які ведуть до цілі. Політичним підмурівком міжнародного тероризму є — пімста. Ні одна з названих вище країн не може зважитися на одвертий збройний зудар з могутнім військовим бльоком НАТО з Америкою у проводі. Але можна шарпати демократичні країни спорадичними актами терору, як ось заплянований у Лібії бомбовий саботаж проти пасажирського літака лінії Пан Америкен: вибух годинникової бомби у тому літаку 21-го грудня 1988 року над Північним морем убито 270 осіб.

Американська Центральна розвідча аґенція у співпраці з Інтерполем виявила навіть прізвища двох арабів, безпосередніх плянувальників і винуватців того атентату, які по нинішній день перебувають у Лібії. Лібійський диктатор Муаммар Каддафі спершу рішуче відпекувався всякої причетности до того злочину, згодом ніби арештував тих двох терористів і ніби готов видати їх „безсторонній" третій країні, — не Америці. Справа все ще не рішена.

Цікавий психологічний момент, як спонука міжнародного тероризму. Це підсвідоме почуття нижчости, меншевартости. Воно проявляється назверх у бундючному гороїженні у виявлюванні своєї вартости злочинними актами насильства. Це стосується особливо такої країни, як африканський Судан. Тамтешнє почуття меншевартости у сполуці з культурним примітивізмом — це небезпечне підґрунтя під безглузді акти терору, жертвою яких падуть ні в чому не винні людські істоти. Боротьба проти міжнародного тероризму страшенне трудна. Вона зводиться здебільшого до самоохорони. Демократичний Захід не може наслідувати методу Ізраїля, який в ім'я старозавітнього принципу „зуб за зуб — око за око" стосує кругову поруку супроти всього населення країни, відкіль доконано терористичний акт. Міжнародному тероризмові сприяє відсутність рішучої й доцільної системи безпеки і права.

М. Мельник

ПРОЄКТ ДОГОВОРУ ПРО ЕКОНОМІЧНИЙ СОЮЗ

I

Прем'єр-міністер Кучма підписав проєкт договору про економічний союз між Вірменією, Білоруссю, Казахстаном, республіками Киригизькою, Молдавською, Росією, Таджикістаном, Туркменістаном, Узбекістаном, й Україною. В Україні на цю тему ведеться завзята дискусія. Не бракує людей, які з одного боку договір вважають новою Переяславською Угодою, а з другого — його з ентузіязмом схвалюють.

Проєкт сильно нагадує европейську економічну унію включно з принципами, на яких є основний договір у Маастріхті. Різниця „тільки" ця, що до договору в Маастріхті європейські країни ішли через приблизно 45 літ, а росіяни хочуть створити східній Маастріхт тільки не цілих три роки підля розпаду СССР.

Найбільш основною економічною проблемою в Европі є проблема відношення між окремими валютами. Вона була і є куди складнішою і тяжчою до задовільної розв'язки, чим всі інші складові частини економічної унії Европи. Коли в серпні 1971 року Америка залишила систему Бреттони Вудс, цебто доляр спирався на золото, тоді країни Европи зазнали багато клопотів з проблемою відношення між своїми валютами. Щойно в 1979 році створено механізм виміни валют, на основі якого ціни двох валют не могли відхилитися на більше чим два і чверть відсотка. Для Еспанії, Португалії і Англії границя ця становила 6 відс. Коли великі комерційні банки і окремі спекулянти (наприклад, „Сорос") „нападали" на якусь валюту (цебто якоюсь валютою спекулювали), тоді центральні банки були зобов'язані її „боронити" (наприклад, „оборона" французького франка центральним банком Німеччини).

Завданням цього механізму було не дозволити на девальвацію цієї чи іншої валюти, щоб в той спосіб втримати стабільність цін, відсотків і міжнародних економічних відносин. Механізм через якийсь час працював і тому був заохотою для зформулювання угоди в Маастріхті. Він був теж абсолютною передумовою для цього, щоб у дійсності грошей договір цей можна було перевести в життя, цебто, щоб можна було впровадити одну грошову одиницю для цілої Европи.

На жаль, так воно не сталося. Розмір тиску на окремі валюти був такий сильний, що у вересні 1992 року зі системи реґуляційного механізму Европи мусіли виступити Великобританія і Італія, девальвуючи їхні гроші. Внаслідок цього на початку серпня ц. р. представники европейських країн підняли межі коливань між валютами з 2.25 до 15 відс. Величезний розмір цих границь вказує на те, що дотеперішній механізм в дійсності перестав існувати і тому европейцям треба буде ще досить довго чекати на впровадження европейської грошової одиниці.

Багато людей обвинувачує в цьому центральний банк, який національні інтереси Німеччини поставив понад інтереси Европи. Діло в тому, що після злуки Західньої і Східньої Німеччини, німецький уряд, щоб здобути політичну підтримку в Східній Німеччині, виміняв західньо-німецькі на східньо-німецькі гроші за штучно високим курсом. Унаслідок цього прийшла загроза інфляції, яку центральний банк почав поборювати за допомогою високих відсотків і їх не знизив незважаючи на найсильніший тиск з боку французів та інших.

Про ці найбільш основні речі я згадую тому, що читач завважив, якою нереальною є одна частина 16-ої статті проєкту договору, в якій кажеться: „В міру поглиблення інтеґраційних процесів платіжний союз буде трансформований у об'єднану валютну систему, яка передбачає: застосування плаваючих курсів валют і узгодження меж їх взаємних коливань: „Для членів союзу цього роду механізм може стати реальністю тільки тоді, коли відношення між економіями членів буде гладше чим відношення між европейськими економіями. А на це треба буде ще довго чекати, бо інші частини 16-ої статті в дійсності не вносять нічого нового у методи валютних розрахунків між членами союзу, і тому з ними погодитись не важко.

Закінчення буде.

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редагує Лев Яцкевич

На терезах життя та безсмертя

Людина — це вийняткове створіння, обдароване Богом здатністю творення та мріяння. Перша обдарованість лягла в основу нашої цивілізації, а друга в основу нашої культури. Паростками цієї культури вважаються міти та леґенди, а між ними міт про „еліксір вічного життя" та леґенду про „криницю молодости". Але незважаючи на невпинне шукання за цією криницею, на чолі з губернатором Пуерто Ріко, Понс де Леоном, такої криниці, на жаль, досі нікому не вдалося знайти!

Частковим успіхом в цій ділянці можуть радше похвалитися біомедичні науки, які замість еліксиру вічного життя, продовжили тривання життя, в нашому сторіччі на приблизно 30 років. Хоч, як слушно зазначує автор антології „Наше старіюче суспільство", д-р Джером Еворн, професор Гарвадського університету, признання за продовження сподіваного тривання життя („Life expectancy) належиться у великій мірі цивілізаційним, чи стисло говорячи санітарним поліпшенням — в більшості індустріяльних країн світу в останньому сторіччі. Звичайно, прибавлені 30 років життя, продовжують не нашу молодість, але нашу старість, сповнену, здебільшого, різного роду старечих слабкостей таких, як артрит, склероза, остепороза, цукриця,альцгаймер недуга, слабоумство, притуплення зору й слуху. При тому, наявність цих старечих недоліків зростає з віком людини, а з ними більшає також можливість її переходу до старечого лікувального дому („nursing home"), від п'яти відсотків у 65 році життя, до 25 відс., у 85 році життя, при тому слід мати на увазі, що перебування у старечому домі не приходить легко, ні недужому (ій), ні їх найближчій родині, ні державі, яка фінансує утримання більшости старечих, лікувальних домів. Згідно із статистикою: „Медикер" витрачає на утримання цих домів приблизно 25 мільйонів дол. річно.

Поряд, із збільшенням числа „сеньйорів", більшає теж кількість старечих недуг, які переважно не доводять їх до смерти, але до хронічних терпінь, що ними здебільшого сповнений, продовжений вік життя сучасної людини.

У минулому сторіччі люди вмирали набагато вчасніше. Найшвидше косила смерть матерів та їхніх малих дітей. За ними ішли їхні чоловіки, підкошені, переважно пошесними недугами, часто-густо перед досягненням середнього віку життя. В той час найбільшим пострахом людей була туберкульоза, що становила еквівалент сучасного пістряка. Зламавши хребет туберкульозі (з поступом бактеріології) на початку цього 100-річчя (приблизно в 1930 роках) з'явився новий нещасний вбивник, недолад серця, зумовлений пониженням фізичної активности людей, надмірним споживанням звірinних товщів, питтям алькоголю та куренням.

За коронарними недоладами серця крокував, дуже близько, новий таємний вбивник — пістряк. І тут, щойно вийшла на яву праґматична роля, що її зіграли модерна медицина та фармакологія, у зменшенні смертности та продовженні сподіваного віку життя, шляхом контролі високого тиснення крови, обмеження їжі, багатої на холестороль, збільшення фізичної активности людини та стимулювання биття серця підсилювачами, устаткованими атомними батеріями („Cardiac pace makers"), врешті шляхом стосування різнорідних ліків та технологічних уладжень для швидшої діягнози цих недуг.

Старіння — це одна з нерозв'язаних досі містерій біомедичного знання, звичайно, існує багато гіпотез, з яких одна пов'язує його із запрограмуванням наших генів, друга із зношенням нашого організму, а третя, з дією вільних радикалів, які продукує наш метаболізм, та які призводять до знищення тканини життя. На питання, яке часто люди ставлять лікареві, чи можна виелемінувати старіння, наука, на жаль, ще й досі не має відповіді. Хоч деякі футорологи передбачають, що старіння можна буде колись виелімінувати, шляхом заміни природних генів — синтентичними? І тут знову виринає філософічно — метафізичне питання, чи з припиненням старіння людина буде щасливіша?

Д-р Леон Касс, автор дуже цікавої книжки п. з. „До більш природного знання", вважає, наприклад, що мрії людей про безсмертність йдуть, не тільки в розріз із законами природи, але теж із сутністю самого життя. На його бо думку, сутність життя становить саме смертність, що робить кожного з нас справжньою людиною, що може віддати своє життя для доброї справи, не тільки на полі бою, але також у багато інших, важливих обставинах.

Для підтвердження своєї тези, автор посилається на грецьких богів, які мовляв, з тугою та заздрістю дивилися щодня з Олімпу на землю, на геройські вчинки смертних людей. Він дає також, як приклад Одіссея, який відкинув приманливу оферту безсмертности, залюбленої в ньому німфи Каліпсо, з умовою, що він залишиться жити з нею на її райському острові Оґігії. Одіссей, мотивуючи свою відмову, згадує про те, що він багато натерпівся на земному світі, а все ж таки він уцілів, завдяки трьом людським притаманностям: шляхетності, податливості на зранення та смертности. Бо безсмертя — це тільки стан забуття, чи непам'яті, які, до речі, в нічому не різняться від самої смерти!

Микола Бараболяк

НА „ХЛОПСЬКИЙ РОЗУМ" ПРО ФІНАНСИ

Розкажу вам про мого приятеля — Зенка. Постійно нарікає. О, ці видатки і драчки! Нещодавно зайшли у розмову „по-серці". Заробляє річно біля 65,000 дол. А видає кожного року яких 10,000 дол. більше, чим його приходу. Виправдується: друга жінка, не те що перша; діти від першої і другої; дружина звикла вдягатись, подорожувати. Так призбиралось до 100,000 боргу. Цього року мушу покласти тому кінець — каже. Склав бюджет. Прийдеться зменшити видатки. Дружина їздитиме старим автом. Так обмежить дефіцит у бюджеті на 5,000 цього року. І того триматиметься на найближчі роки. Тож його борг цього року підросте всього на 5,000 до 105,000. Це поступ. Та Зенко буде намагатися зменшити дещо тільки річну дефіцитну господарку, але навіть не плянує якби то стати зменшувати борг у банках.

Коли мова про фінанси і бюджети, то економіка мого приятеля не різниться багато від тієї нашого спільного не дуже великого приятеля — Билла. Різниця у тому, що Билл не винуватий особисто за заборгування ЗСА, відповідальні за те його попередники на президентських фотелях і Конґреси. Подібність хіба у тому, що як мій Зенко, так і наш Билл навіть не думає нині почати сплачувати борг, який у Зенка напух нині до 100,000, а у нашого Билла до 4,200 блн. І цей борг у обох них буде далі рости; у Зенка він у 1988 році досягне хоч 125,000, коли у нашого спільного не так дуже приятеля до 5,300 блн. Як Зенко обіцює собі впродовж наступних п'яти років зменшити свої видатки на 25,000, так наш-ненаш Билл зобов'язується зменшити протягом найближчих п'яти літ видатки ЗСА на 496 блн, тобто пересічно річно на 100 більйонів. Як цього досягне? А побільшено податки, з чого протягом п'яти років державна скарбниця дістане 256 блн більше, як побирає нині. Билл обіцює скоротити на 241 блн теж державні видатки. Отже річно буде пересічно 50 блн більше з податків, а інших 50 блн із заощаджень. Усе ж коли взяти до уваги, що навіть, коли б усі фінансові калькуляції були в порядку, то заборгування держави буде рости річно приблизно 200 блн, і так державний борг замість зменшитися, зросте у 1998 р. до 5,300 блн.

Багато шуму було з затвердженням Конґресом цього бюджету, що вам певно, як і мені, лилося вухами. Республіканці закидають, що змін у дефіцитну господарку держави вони не внесуть, бо вищі податки прийдеться платити зразу, що причиниться до послаблення інвестицій, і не створить нових місць праці, а обмеження видатків вводитиметься поступово, під кінець Клінтонового чотириліття влади і воно писане вилами по воді. Та з другого боку треба признати Клінтонові, що скорочування видатків держави — це процес дуже складний і болючий, тож треба дати йому признання, що він виніс питання поступового скорочування дефіцитної державної економіки.

А чи треба дуже журитися дефіцитами і надто великим заборгуванням держави? Мій сусід Зенко своїми боргами не турбується. Каже: „Як помру діти продадуть хату, де живу, і сплатять. А як з державними боргами? Поділіть 4 трильйони долярів боргу на 250 млн. населення ЗСА і переконаєтеся скільки треба б сплатити нині на душу, щоб ЗСА позбулись гріху заборгування. Америка платить головно за виграну у холодній війні. Платить теж за політичний лібералізм, велфе ризм, а головно амбіції залишитись надалі „суперпотугою".

Чи має Україна теж клопіт із державними дефіцитами і боргами? Певно, що має. Але не того роду, що дотеперішні капіталістичні держави. Україна грошей ще не має. Коли немає грошей, то заборгування номінальне, бо його сплачувати не прийдеться. Нові гроші змазують майже автоматично заборгування купонами. В Росії такий процес уже проходить із виміною „старих" рублів на „новенькі". Це має довершити в Україні гривня. Йдеться тільки про створення фінансових умов для її стабільности. А до того, виглядає, ще дуже-дуже далеко. А коли це врешті прийде (думаєте прийде?), Україна буде наче новонароджена дитина, нікому і гроша не довжна.

Та, на жаль, тоді зарисується ще чіткіше суспільні різниці. З розвалом СССР майже усі були голібосі. А коли прийде устабілізована гривня, виявиться скільки у нас багатіїв-мільйонерів. Тих, що ловили рибку в каламутній водиці і громадили доляри, дойчмарки, єни... Але чи може бути інакше при народженні капіталізму? Капіталізм і мораль — не дуже собі близькі. Та бажав би хто повернутися до попередньої системи, де було ще більш нерівно „рівно"? Перед вченими в економіці вибачаюся: пишу на „хлопський розум" на цю тему. На цих „економіках", особливо державних, не так і легко! Головне розібратися: що дефіцит, а що борг.

Отець д-р Йосиф Кладочний

„БЕРЕЗА-КАРТУЗЬКА" МОЇХ ЧАСІВ

I

Пишу тільки те, що бачив, що пережив, що дійсно було, чого забути не можна та чого не може стерти час.

Береза — це містечко на Поліссю, над рікою Ясельдою (на польських мапах „Ясьолда"), яка вливає свої води з допливами в Прип'ять; Ясельда пливе переважно через болота та піски широкими рукавами. Містечко мало в 1939 році понад 5,000 населення. Через Березу іде залізниця по лінії Берестя-Барановичі, більш-менш посередині цього відтинку залізниці лежить станція Береза-Картузька. Тепер Береза є осередком району і належить до Берестейської области, розташована вона тепер в границях Білорусії, хоч населення там українське та й мова його українська. Я був здивований, коли згодом дізнався, що Білорусія уважає цих українців за білорусів і робить усе можливе, щоб вони зчасом направду стали білорусами.

Назва „Картузька" походить від монастиря Контемпляційного чину Картузіянів, що відзначався суворими монашими правилами. Чин цей оснований коло 1084 року святим Бруном з Колонії в Мартр — „Картузія" в південній Франції. В Березі вони поселились у 1648 році. Руїни монастиря, церкви та цегляного муру, огорожі з баштами, що оточував монастир, можна було ще оглядати в 1939 році. Картузіяни — це відгалуження чину Бернардинів; чин цей почав існувати в межах Польщі від XIII століття.

У тому містечку, після упадку Польщі, за царської Росії побудовано великі одноповерхові казарми для російського війська. Ці казарми стали в 1934 році центром єдиного концентраційного лягру в Польщі з найсуворішим режимом. Офіційно цей ляґер носив зовсім не страшну назву, бо називався він „Місцем відокремлення", хоч табір був дуже спеціяльного роду та призначення. Він постав у спеціяльній ситуації, яка витворилася в Польщі в 1930—1934 роках. Завданням його було стероризувати протиурядову опозицію, передовсім ендеків та припинити діяльність, з однієї сторони, українських націоналістів (ОУН) — з другої — комуністів. Кільканадцять гектарів терену разом з будинками огороджено високою палісадою, оточено глибоким ровом та обведено густим колючим дротом. В одному з будинків була закватирована поліційна залога табору, а решту призначено для в'язнів та для господарчих потреб табору. Крім того бараки, де перебували в'язні, були додатково обведені густими звоями кільчастого дроту, які становили широкий вал — висотою приблизно сім метрів в кутах огорожі було збудовано дерев'яні вежі, а на них уміщено постерунки поліції зі скорострілами.

В такому-то місці майор Ґрефнер, перший начальник табору, почав „урядування" разом із спеціяльно підібраним поліційно-слідчим апаратом. Ґрефнер, однак, не був довго. На його місце прийшов також „кращої міри фахівець" — полковник Камаля-Курганський, який колись працював під наглядом відомого садиста полковника Костек-Бернацького, воєводи поліського, про якого ходили різні страшні леґенди.

Як дійшло до заснування цього єдиного в довоєнній Польщі концентраційного табору із загостреним режимом, де ув'язнених били, тортурували фізично і морально, тримали в одиночках у підземеллі, де було майже темно і мокро, де умови санітарні, побутові та харчові були далеко гірші від норм тюремних? Часті побої були причиною каліцтва та втрати здоров'я ув'язнених, причому в'язнів змушували до тяжкої праці. Вони працювали при реґуляції ріки Ясельди, яка плила численними рукавами, займаючи звичайно великий простір, а ще більший — при весняних розливах. Працювали в'язні також при будові доріг та на інших роботах.

Табір у Березі-Картузькій засновано на розпорядження президента Польщі Іґнаци Мосціцького з дня 17-го червня 1934 року, після вбивства польського міністра внутрішніх справ Броніслава Перацького, членами Організації Українських Націоналістів у відплату за так звану „пацифікацію" західньо-українських земель 1930 року. Це розпорядження в справі осіб, що загрожують безпеці мирові, спокоєві та публічному порядкові", давало широкі права адміністраційній владі, повітовим старостам, і було звернене передовсім проти національних меншостей Польщі, проти членів ОУН, проти комуністів, а також проти крайньої правиці Польщі. На основі постанови представника адміністраційної влади, можна було вислати до Берези Картузької кожного громадянина Польщі, невигідного їй, або такого, що виявляв своє невдоволення заголосно, — та й узагалі кожного, на якого впала б хоча тінь нельояльности політичної, такої, яку представник санаційної влади вважав би за ворожу та шкідливу для польської держави. Робилося це без суду, без можливости апеляції та оборони. Арештованого поміщували в ляґер на три місяці, але практика була така, що ті три місяці ставали фікцією, бо багатьох арештантів там держали по 12,15, а то й більше місяців, а навіть років.

Це спеціяльне розпорядження Мосціцького, фірмоване тодішнім прем'єром Польщі Козловським, було незгідне з конституцією, яка кожному громадянинові ґарантувала можливість оборони перед судом, тож розпорядження видано на основі спеціяльних управнень президента Польщі; воно в тому часі, коли боротьба національна і клясова чимраз більше загострювалася, а криза господарча, суспільна та політична зростала.

Продовження буде.

МЕТРОПОЛІТАЛЬНИЙ ВІДДІЛ ФОНДУ ГЕНЕРАЛЬНОГО КОНСУЛЯТУ в Ню Йорку

щиро дякує нижче названим організаціям і особам за грошові пожертви на Фонд Генерального Консуляту в Ню Йорку

СПИСОК ч. 2

із збірки переведеної Українською Федеральною Кредитівкою „Самопоміч" в Ню Йорку на конто 18656.00 до кінця липня 1993 року.

25,000 — Н. Н.;
5,000 — родина М. Цегельських;
2,454 — Союз Українок відділ 35, Озон Парк, Н. Й.;
2,500 — Українсько-Американський Спортовий Клюб;
2,000 — Анна Маркевич;
по 1,000 — Корній Боднарчук, В. і О. Гальма, І. і А. Назаркевич, Організація Оборони Лемківщини, Ірена і Ярослав Падохи, Андрій Пащук, Марія Подольська, В. і О. Роговські, Ева Савка, І. і С. Серант, Петро Струк, Веселка Ресторан і Михайло Василишин;
по 500 — Ярослав Березовський, Стефан Бориславський, Микола і Зірка Галів, А. і Т. Ґнатишин, Б. і Н. Коваль, М. і З. Кулинич, Оксана Кузишин, Марія Лозинська, Мирослав Мац, Стефан Малиняк, М. і Л. Прокоп, М. і В. Романчик, В. і Е. Стецько;
по 300 — Варка і Ярема Бачинські, Борис Галаган і Павло і Стефа Галатин;
по 250 — Йосиф Старостяк і Анна Шот;
по 200 — Михайло Баран, Томас Біргард, М. і А. Бобяк, Василь Бортний, Ю. М. Данилишин, Юрій Диба, М. і О. Дякун, Михайло Василишин, М. і Л. Винарчук, Анна Гавран, Борис Галан, Борис Глоба, Р. Г. Голіят, Евген Гречко, Е. і Е. Івашків, Роман і Ліна Іваницький, Еміліян Ільницький, Василь Калинович, Данило Карпа, Богдан і Дарія Кекіш, Надя і Карпо Кифор, Анна Ковальчук, Евгенія Корчинська, Йоганна Косановська, Стефанія Красівська, М. Крижанівський, Зенон Масловський, Віра Менцінська, Марко і Любомира Мицьо, Роман Мороз, Володимир Музичка, Я. Оберишин, Я. і М. Пастушенки, Евген Паронюк, Богдан і Ірма Пестрах, Василь Пушка, Б. і М. Робак, Ярослав Рожанковський, Іван Федун, Степан і Анна Секрета, Френсес Серабин, Ірена Сорока, Микола Сорока, Василь Хамуляк, Іван Чернявський, Микола Шпитко, родина Шумиловичів і Ірена Щербанюк;
по 150 — Віра Гринишин, Анна Павельчак і Теодор Павельчак;
110 — Е. і М. Стахів;
по100 - Марія Андрусяк, Василь і Ольга Балабан, Катерина Безручко, А. і І. Безуб'як, Стейслав А. Берегулька, Іван Боднар, Василь Бордун, Марія Бочар, Софія Бочневич, Петро Бойчук, Володимир Бровінс, Марко Бикачевський, Роман Букачевський, Ярослав Букачевський, М. Василик, Марія Вацик, Семен Вішка, Микола Вовчук, Михайло Волошин, І. і М. Войтович, Іванна Галалац, Богдан і Дозя Гевко, Іван Гладкий, Михайло Гладкий, Михайло Гойло, Іван Голуб, Аркадій Гончарів, Володимир Грицин, Петро Гусак, Текля Гусак, Іван Гусак, Василь Дем'янчук, Гелена Дзіка, Осип Длябога, Ольга Дубик, Йосиф Думенський, Теодор Єлиів, Володимир Зарицький, Лев Зиман, Любов Зелик, Ігор і Марія Зубрицькі, Клюб „Зустріч", І. і В. Іванчишин, Михайло й Ольга Ільків, Д. і М. Какасенко, Наталія Канюга, Юрій і Марія Карач, Марія Кассен, Ольга Кіфіяк, Алекс. Гелен і син Кіляр, Семен Кіт, Юрій Клементович, Ірена Клівак, Ольга Кобзяр, І. Коваль, Осип Коваль, Володимир Кордуба, Микола Корошин, Розалія Козак, Ірена Крамарчук, Володимир і Марія Кульба, Іван Кузів, Віра Левицька, Григорій Лещук, Павло й Емілія Літепло, Френк Літовинський, Зенобія Логуш, Марко і Ксеня Луцькі, Любомир Лямпіка, Володимир і Лідія Маґун, Іван Макар, Іван і Таня Макарі, Теодор і М. Малиняки, Мира Мандзюк, Стефан Марциняк, Михайло Мацько, М. Д. Мельникович, Марія Менцінська, Орест Менцінський, Орися Мішко, І. і М. Михальчук, Ольга Б. Моррісі, Василь і Дарія Мудрий, Антін Мулик, Зеня Муха, Софія Муха, А. і М. Новосад, ООЧСУ (жіноча організація), Н. Н., Марія Оприско, Михайло Осташевський, Іван Палій, Анастазія Паш, Михайло Пилипчук, Ксеня Підгірна, Нестор Пінковський, Гавриїл Пласконь, Михаїл Попадич, Катерина Примак, Стефанія Пурій, Роман і Люба Раковські, Генрі Рибіцький, Марія Рибіцька, Іван І. Романишин, Павлина Романець, Володимир Романів, Андрій і Розалія Ровш, Іван Рузило, Стефан Савка, Катерина Сало, Ольга Салюк, І. і О. Самокіш, В. Семенюк, Стефанія Семущак, Марія Світей, Петро Світницький, М. і М. Сітницькі, Василь Скольський, В. і Б. Слиж, Микола Стасів, Денніс і Мира Стахів, Мирослав Стахів, Лев і Ольга Стеткевичі, Володимир і Марія Стеці, Василь Стокайло, А. Р. Стрільбицький, Мирон Стрілька, Алдерман Тюрман, Дмитро Ференц, д-р Іван Флис, Марія Хамуляк, Зенон І. П. Харина, Данило Харина, І. і М. Химинець, Ольга П. Хома, В. і С. Чорнодольські, Богдан і Ольга Чапля, Іван Чарторийський, Стенлі Чавурський, Ірена Вуміловчька, Стефан Шуган, А. Цьвях, Н. Цьвях, А. і М. Юзеніви, Теодор Юськів, Анастазія Яць, Анна Ярош, Стефан Ярух;
по 50 — Дмитро Баранецький, І. і О. Близнаки, Микола Вацик, Татяна Дідошак, Андрій Ланґ, Олексій Лісничий, Марія Палідвор, Пилип і Тетяна Проці, Іван Хомяк;
30 — Марія Таранко;
25 — Анна Наконечна;
24.48 — Е. Гречкло;
20 — Степан Гуменюк;
по 10 — Лев Ґолдайт, Константин Форович;
2 — Н. Н.

Загальна сума повище поданих пожертв виносить 83,527.56 дол. включаючи дивіденду на 142.08 дол.

ЗВІТ

із збірки, яку перевів Клюб Сеньйорів при Т-ві „Самопоміч" в Ню Йорку на закуп внутрішнього устаткування для Генерального Консуляту в Ню Йорку.

Пожертви зложили слідуючі:

по 200 — Володимир і Катруся Володюки, Роман і Ольга Гаєцькі, Микола і Зірка Галів, Наталія Дума, Андрій і Лідія Закревські, Евген і Наталія Змиї, Евген і Евгенія Івашків, Михайло Книш, Дмитро і Стефанія Косовичі, Ярослав і Ірена Куровицькі, Юрій і Христина Кушнірі, Олег і Оксана Лопатинські, Василь і Зеновія Никифоряки, Володимир Остап'як, Володимир і Олімпія Роговські, Роман і Емілія Рогожа, Надя Савчук, Стефан і Володимира Сливоцькі, Ярослав і Марія Томоруґ, Богдан і Романа Федесюки, Марія Шепарович, Юрій і Марія Штогрини, Антін і Віра Шумейки;
по 100 — д-р Степан Ворох і Іван і Світляна Марченки.

Ця збірка принесла суму на 4,300 дол., яка є виключно призначена на закуп внутрішнього устаткування. З цієї суми закуплено Факс машину за 550.00 дол. для вжитку Генерального Консуляту.

Збіркова акція продовжується, чеки просимо виписувати на: Ukrainian Consulate Fund і висилати на нижче подані конта й адреси кредитівок, які діють у даній місцевості.

Ukrainian Orthodox Federal C.U., P.O. Box 160 Cooper Station, New York, N.Y. 120270. Acct. No. 5224
Self Reliance Federal C.U., 108 Second Ave., New York, N.Y. 10003, Acct. No. 18656.00
Self Reliance Federal C.U., 734 Sanford Ave., Newark, N.J. 07016, Acct. No. 6830-00
Self Reliance Federal C.U., 1729 Cottman Avenue, Philadephia, PA 19111, Acct. No. 6783

НАЙНОВІШІ СТАТИСТИЧНІ дані підтверджують, що теперішню економіку влучно називають „драстично нерішучою", бо як одна машина економічної кризи починає рухатися, то інша, що досі сяко-тако рухалася, починає спотикатися. Так воно було згідно зі статистичними даними: у липні продаж житлових приміщень збільшилась на 5.4 відсотка, а фабричні замовлення виробів більшого формату — літаків, автомобілів зменшилась до 3.98 відсотка. Така ситуація дещо турбує економістів, бо підтверджує їхні підрахунки, що процес економічного відродження є дуже повільним.

УВАГА **УВАГА**

Повідомляємо усіх пластунок та пластунів на терені ЗСА, що

XXI КРАЙОВИЙ ПЛАСТОВИЙ З'ЇЗД

— відбудеться —

в днях 20-го і 21-го листопада 1993 р. у приміщеннях Союзівки, Кергонксон, Н. Й.

Точна програма буде подана своєчасно.

Крайова Пластова Старшина

Школа Українознавства при ОУА „Самопоміч" в Ню Йорку

подає до відома, що

НАВЧАННЯ

в новому Шкільному Році 1993/94

РОЗПОЧИНАЄТЬСЯ

в суботу, 11-го вересня 1993 року СЛУЖБОЮ БОЖОЮ в церкві СВ. ЮРА при 7-ій вулиці в Ню Йорку, Н. Й.

- Збірка всіх учнів по кпясах о год. 9-ій ранку
- Навчання після Служби Божої триватиме до год. 12-ої дня
- Вписи нових учнів від 1-ої до 12-ої кляси, як також передшкілля відбуватимуться в перші суботи місяця вересня в канцелярії школи (вхід Т. Шевченко Плейс) між 6 і 7 веч.

При школі існує **СВІТЛИЧКА**, що є під зарядом **83-го ВІДДІЛУ СОЮЗУ УКРАЇНОК**

ДИРЕКЦІЯ ШКОЛИ

ТОВАРИСТВО СВЯТА СОФІЯ — КОМІСІЯ ПАТРІЯРШОГО ФОНДУ

повідомляє

НА ПАТРІЯРШИЙ ФОНД та ВІДНОВЛЕННЯ І УСТАТКУВАННЯ ДОМУ Т-ва СВ. СОФІЯ у ВАШІНҐТОНІ

зложили:

У-93

По 100.00 дол. — д-р Татяна Доберчак (на видання словника), д-р Андрій Турчин,
по 25.00 дол. — Ф. Шатинський, Дарія Билова, Марія Палідвор;
20.00 дол. — Каролина Конрад

135.00 дол. — зі збірки Укр. Патр. Товариства — Відділ в Баффало, Н. Й. (1992 рік)

Додаток до збірки в Ню Гейвен, Конн. — переслала Павлина Подинська, зложили

50.00 дол. — Івась і Леся Кизик;
15.00 дол. — Володимир і Уляна Зіник,
по 10.00 дол. — Богдан і Марія Антонишин, Орися Мандич

Листи ч. 276 і 278 — Збірка — Коляда Укр. Патр. Товариства — Відділ Гемпстед, Н. Й. — Микола Курчак (голова), зложили:

421.00 дол. — Відділ Патр. Товариства — дохід з базару;
по 100.00 дол. — Бінґо — кухня I, Бінґо — кухня II, Микола Курчак;
по 50.00 дол. — Клюб Сеньйорів, Сестрицтво св. Вервиці, Пласт — Станиця, д-р Ю. Солтис,
по 25.00 дол. — Відділ УНСоюзу, Марія Бродило, Мирон Корнага, Володимир Романюк, Володимир Шпачинський, Дмитро Жерґай;
по 20.00 дол. — Евгенія Клюба, Ольга Мадибур, Михайло Драбик, Степанія Сагата, Евгенія Квозко,
по 10.00 дол. — Степан Коханівський, Богдан Курчак, Михайло Рій, Іван Матлос, Степан Корнова, Зеновія Зарицька, Марія Олинець, Володимир Батіг, Степанія Маланчук, Василь Захарія, Василь Горинь, Ярослав Курчак, Степан Кулинич, Михайло Петрига, Степан Фепенчак, о. Іван Кащак, Н. Н.;
по 5.00 дол. — Василь Пекар, Алісія Доскоч, Марія Сидор, Осип Хома, Андр. Шимов, Іван Сопко, Ольга Маліґновка, Марія Дідора, Еміліян Ільницький, Анна Андрухів, Ольга Зобків, Анна Агрес, Константин Кулькевич,
3.00 дол. — Богдан Данилюк,
1.00 дол. — Віржінія Вовк

УІ-93

500.00 дол. — Теодор і Маргарета Кулицькі — на церкву в Україні;
по 100.00 дол. — Олекса і Ляриса Біланюк, Анна Король (у пам'ять бл. п. Романа Короля), д-р Юрій і д-р Стефанія Бережницькі (в пам'ять бл. п. Леоніди Тершаковець), Василь Пасічняк;
по 50.00 дол. — д-р Юрій Ісаїв, М. Марусяк, Марія Каплиста, родина Л. Щур, родина Л. Щурі, В. Татчин, Марія Погаза, Ірена Кливак, Степан Гук;
45.00 дол. — Петро Тарнавський;
40.00 дол. — Іван Копей;
по 30.00 дол. - мгр Юліян і Оксана Бачинські, Степан і Луїза Галайда;
по 25.00 дол. — д-р Микола Войтович, Христина Блаженко, Богдан Демчишин, Ярослав Качай, Орест Чапельський, Марта Турчин, Грегор Мельник, Дарія Яримович, Орест Колтунюк, Любомира Пежанська, Ярослав Червоняк.
по 20.00 дол. — Василь Циган, Варвара Швед, Семен Гасяк, Микола Кавка;
15.00 дол. — Мирон Захаріясевич;
по 10.00 дол. — Роман Мельник Марія Турко, Михайло Хомин, Іванна Петик, Аліна Олексин

5,245.20 дол. — зложено на курси англійської мови в Україні

Товариство Свята Софія — Комісія Патріяршого Фонду — складає щиру подяку усім жертводавцям і збірщикам. Всі датки на Патріярший Фонд Т-ва Свята Софія можна відтягати від податку: IRS No. 23-7380645.

Всі чеки просимо виписувати на:

St. Sophia Religious Association — Patriarchal Fund

та пересилати на адресу:

7911 Whitewood Rd., Philadelphia, PA 19117

Відродити у новому старе

Адреса 1030 Бейслайн роуд відома не тільки в Оттаві. Кожен день пошта приносить гори листів та пакунків з усіх сторін для семінаристів і для о. Йосипа Андріішина — ректора семінарії Святого Духа. По над 10 років праці вклав о. Йосип у свою ректорську роботу. Помінялися приміщення, міняються семінаристи і мінлива своєрідна оттавська погода, а отець ректор постійно залишається повним енергії та нових ідей.

У бібліотеку, яку він зібрав, заходять люди не тільки духовного звання. І є чого: бібліотека професійно каталогізована. Деякі раритети можна знайти тільки там. Рідкісні видання, старовинні Євангелії, часописи, повні комплекти газет кінця минулого — початку теперішнього століть не тільки з Канади й Америки, а й з України, зберігаються на охайно доглянутих полицях. Інститут ім. Андрея Шептицького, створений не так давно, вже став невід'ємною частиною Університету св. Павла.

Далеко не байдужим для отця є і мистецтво. Картини українських художників, розвішані по стінах, говорять про його тонкий смак і чуття. Окрасою семінарії є каплиця у гуцульському стилі з іконостасом, який розписав відомий художник Омелян Мазурик. Потемнілі від часу ікони вдало вписуються в інтер'єр разом з сучасними іконами, що їх майстерно виконав мистець Володимир Ковальчук.

В іконописній майстерні при семінарії Святого Духа в Оттаві.

Ікона, намальована в майстерні.

І ось наступний добрий початок у підтримці розвитку українського мистецтва в Канаді. З легкої руки о. Андріішина та ентузіязму молодого художника з Києва Ігоря Андрієва, при семінарії розпочала свою роботу іконописна майстерня. За плечима художника — великий досвід: робота у видавництвах, виставки в Україні, Польщі, Югославії, Німеччині, Швайцарії, Канаді та Америці. Частина творів знаходиться також у приватних колекціях в Еспанії, Швайцарії, Канаді, Америці та Фінляндії. Він був відзначений дипломами українських та міжнародних конкурсів мистецтва книги. Останні роки працював художнім редактором видавництва „Дніпро".

„Хочу відродити нашу призабуту духовність — українську ікону, — розповідає Ігор. — За останні десятиліття ми майже втратили цей напрям мистецтва. Варварське нищення української культури відбулося на іконі у повну силу. Можливо, зацікавлення західнього мистецького світу (французький художник Матісс в 1911 році перший привіз і зорганізував в Европі виставки ікон) і врятувало ікони від остаточного сплюндрування, хоч, з другого боку, привело до злочинного вивозу їх за кордон. Якось так стається, що ікони з України вивозили у різних напрямках на Схід і на Захід ще з самого початку їх створення, з часів князя Володимира. І там, зголом, ставали вони покровительними для чужих земель, міст чи осіб, діставали їхню назву, забувалося чи замовчувалося і спотворювалося їхнє правдиве походження. Наші духовні реліквії робилися приналежністю і гордістю інших народів. Ну а про долю ікони за роки 'будівників комунізму' нема що і казати".

„Ікони мандрують, — продовжує розмову художник, — ніколи не є там, де народжуються. Старовинні перекази та легенди про відомі чудотворні ікони розповідають, що вони припливали по ріці, прилітали повітрям, були викопані з-під землі чи з-являлись якимсь незвичайним способом. Зрештою, як і перший нерукотворний образ, який і поклав початок іконописанню. Вірю, що ікони, виготовлені при семінарії Свя того Духа, будуть подорожувати з майбутніми священиками і на Україну", — зауважує мистець.

Взагалі з Ігорем Андрієвим про ікони можна говорити довго. Початки іконопису на Україні, школи, напрямки, техніки виконання, канонічні пояснення образів, кольори, символи, перекази — це тільки мала частина того, що можна довідатися від майстра. Ігор старається не тільки малювати, але й докладно знати все про особу чи подію, зображену на дошці. Вихованці семінарії та відвідувачі також можуть почути і про мірні ікони, які робилися на довжину тіла новонародженої дитини і зберігалися усе життя даної людини.

„Дерево було важливим у житті людини, — ділиться роздумами Андріїв, — у нього завжди вкладали щось таємниче. Відомо, з якою пошаною ставилися до дерев в Україні. Оспівували у піснях, віршах, складали леґенди, садили дерево на щастя, в знак народження первістка, ставили на найвище місце даху щойно закінченої хати, несли попереду молодих під час шлюбу, прикрашали на Різдво чи вносили в дім на Зелені Свята. Вже на самому початку Святого Письма згадується дерево добра і зла, що було створене скоріше за Адама і його плоди стали причиною першого гріха. І дерев'яний хрест освятив своєю кров'ю, вмираючи на ньому, Ісус Христос, котрий і сам працював теслею. Цілком послідовно, що народна традиція вибрала дерево, а не інший матеріял для зображення подій і осіб, зв'язаних з іменем Божем. Коли починаю писати ікону, відчуваю якийсь дивний зв'язок, невидиму силу, яка вбирає енерґію у просту, прямокутну дощину, наповнюючи її змістом. Робота захоплює так, що не відчуваю часу. Вона дає почуття легкости".

І дійсно, в саму душу глядача вдивляються мудрі очі святих та мучеників, примушуючи згадати діла земні і відповідь за них; заглиблений у роздуми вислуховує молитви один з Отців Церкви Максим Ісповідник, опікується і допомагає своїм присвяченим Архангел Михаїл; ось-ось злетить чудний спів з уст Романа Солодкопівця і повториться диво, коли з безголосого і неграмотного прибиральника церкви в одну ніч стався співак і творець чудових церковних мелодій, які співаються донині у всьому світі. Не залишається без уваги і оригінальна мініятюрна нагрудна ікона на святого Йосифа, виготовлена для опікуна і надхненника іконописної майстерні — ректора о. Андріішина.

Не тільки ікони можна оглянути на стінах майстерні. Церкви Києва, Центральної України, Гуцульщина, Лемківщини (а тепер вже і Канади) — великий творчий доробок художника. Виконані темперою, олією, акварелею та в естампі, вони вражають своєю завершеністю і професійністю. Останні дві тематичні виставки, „Церкви України", привернули увагу до їх виконавця та спричинили замов-

(Закінчення на стор. 4)

Центральний Комітет Дрогобиччини землі Івана Франка

запрошують на

XII З'ЇЗД

ВСІХ КОЛИШНІХ МЕШКАНЦІВ

ДРОГОБИЧЧИНИ

що відбудеться

в днях 18--го і 19-го вересня 1993 р. на Союзівці в Кергонксоні, Н. Й.

ПРОГРАМА З'ЇЗДУ

Субота, 18-го вересня

Год. 10-та ранку — Реєстрація
Год. 1.30 по пол. — Відкриття, молитва, вибір Президії, Номінаційної і Резолюційної Комісій, звіти члені Управи і Контрольної Комісії, дискусія, вибір Управи і К. Комісії, внески, побажання
Год. 6-та веч. — КОКТЕЙЛ, БЕНКЕТ — вечеря, мистецька програма, доповідь, ЗАБАВА з ТАНЦЯМИ

Неділя, 19-го вересня

Год. 8.30 ранку — снідання
Год. 10-та ранку — СЛУЖБА БОЖА в УКЦеркві Пресвятої Трійці і ПАНАХИДА за померлих Дрогобичан
Год. 12.30 по пол. — Спільний обід, продовження нарад, ухвалення резолюцій, закриття З'їзду

З'ЇЗД ПРИСВЯЧУЄМО 2-ІЙ РІЧНИЦІ САМОСТІЙНОСТИ УКРАЇНИ

З огляду на обмежену кількість кімнат, управа „Союзівки" просить негайно замовляти приміщення пишучи на адресу:
SOYUZIVKA — Ukrainian National Association Estate
Foordmore Road, Kerhonkson, N.Y. 12446. Tel.: (914) 626-5641

ГОСТЕЙ З ДРОГОБИЧА БУДЕМО РАДО ВІТАТИ.

Управа Комітету:

Степан Гавриш - Роман Миюта - мгр Зірка Колінко-Миськів

Ділимося сумною вісткою,
що в неділю, 29-го серпня 1993 р. відійшла у вічність
на 87-му році життя

наша найдорожча та незабутня

ДРУЖИНА, МАМА, БАБЦЯ, ПРАБАБЦЯ, СЕСТРА І СТРИЙНА

бл. п.

ЕВСТАХІЯ ШУГАН

з дому АНТОНЯК

народжена в Покропивні, Україна.
кол. учителька в Івані, Болинь і Реґенсбурзі, Німеччина;
членка 64-го відділу СУА в Ню Йорку.

ПАНАХИДИ відбудуться: у понеділок, 30-го серпня та у вівторок, 31-го серпня 1993 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми, 129 East 7th Street, Ню Йорк, Н. Й.

ПОХОРОН в четвер, 1-го вересня о год. 8:30 ранку з того ж похоронного заведення до церкви св. Юра в Ню Йорку. Тлінні останки будуть зложені на цвинтарі Gate of Heaven, Hawthorne, N.Y.

Горем прибиті:

муж — СТЕПАН
дочка — МАРІЯ ТОМОРУҐ з мужем ЯРОСЛАВОМ
син — ЮРІЙ з дружиною ДЖЕНИС
внуки —
ОЛЕКСАНДЕР з дружиною ДАНОЮ і правнуком МИКОЛОЮ
АНДРІЯ з мужем ДАВИДОМ ҐЕЛЬБЕР
ХРИЗАНТА
сестра — ІРИНА АНТОНЯК з дітьми і внуками в Україні і Сибірі
братанки —
ЯРЕМА ШУГАН з родиною
ОЛЯ ШУГАН з родиною
РОМА ШУГАН
ближча і дальша родина в Америці й Україні

Замість квітів просимо складати пожертви на ФОНД БУДОВИ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ в Ню Йорку.

ЗАВЕРШІМ ПОЧАТЕ ДІЛО

Комітет Приятелів Української Академічної Гімназії (головної і філії) у Львові повідомляє своїх членів, колишніх матурантів та учнів і всіх приятелів, що наша „альма матер" розпочала другий рік навчання, вже на принципах і традиціях нашої світлої УАГ. Попередні три з'їзди положили підвалини до закріплення і дальшого росту — педагогічного, релігійного і національного, щоб виховати нові кадри людей, які так потрібні відродженій Україні.

Щоб виконати ці зобов'язання, які на себе перебрала дирекція гімназії та Комітет Приятелів УАГ, потрібно ще дальшої співпраці та допомоги. Управа комітету дякує своїм членам за дотеперішню піддержку та звертається до тих, що стоять осторонь, стати членами нашого товариства. Ми віримо, що нам усім є дорога ціль відродження УАГ. Лише через науку та перевиховання нового покоління зможемо виховати нову провідну верхівку народу, яка так потрібна для закріплення самостійности та незалежности нашої молодої держави та запевнити її дальший демократичний розвиток.

Тому Управа Комітету Приятелів УАГ апелює до всіх колишніх учнів і учениць відгукнутись на адресу комітету: E. Novosad, MD; 22 S. Eastview Ave., Feasterville, Pa. 19053. Допоможім відшукати тих, що у вирі західнього матеріялізму стали байдужими та забули про свою Академічну Гімназію, що дала їм основу для їх теперішнього життя. Спільно довершім діло, яке ми зобов'язались виконати на Першому світовому з'їзді УАГ, що відбувся у травні 1991 року. Віримо, що відновлення нашої „альма матер" стане моделем для інших гімназій в Україні. Завершім почате діло, бо це наш довг, колишніх учнів УАГ, супроти своєї батьківщини.

Повідомляємо, що Комітет Приятелів Академічної Гімназії є членом Злученого Українського Американського Допомогового Комітету у Філядельфії.

Євген Новосад (голова).
Сидір Тимяк (координатор)

Головна Екзекутива...

(Закінчення зі стор. 1)

ли ми трьох досвідчених і відданих секретарів відділів, секретаря 445го Відділу мгра Івана Геврика, секретарку 158-го Відділу Емілію Саноцьку та секретаря 234-го Відділу Михайла Хитру, на пости яких вже пощастило нам підшукати наслідників. На місце секретаря 485-го Відділу д-ра Сидора Чарторийського досі не маємо наслідника.

В найближчому часі будуть вже поміщені у „Свободі" та „Українському Тижневику" резолюції та рекомендації річного засідання з травня цього року. Опісля прийде на чергу публікація протоколу цього річного засідання, який вже виготовила Марта Лиско, і тепер підготовляємо його до друку. Пізньою осінню будемо публікувати пропозиції змін статуту, над оформленням яких працює д-р Нестор Олесницький.

У звітовому часі відбулися на Союзівці курси секретарів та організаторів, що їх організував Організаційний відділ. Звітодавець був викладачем на цих курсах. Ці курси були успішними, бо мали більшість нових секретарів на кандидатів на секретарів відділів і організаторів нових членів.

Комп'ютеризація діловодства Головної Канцелярії для оформлення і видачі грамот кляси Юніверсал Лайф та їх адміністрації поступає вперед.

Г. Пашен звітувала про свою участь у порохонах св.п. мгра Івана Геврика, про перевірку ситуації у наслідок повені на Середньому заході, яка виявила, що не було там пошкодованих українців. Вона брала участь у двох засіданнях чикагського комітету для відзначення 100-ліття УНСоюзу, встановлено дату на концерт 17-го квітня 1994 року у Скокі, Ілл.

Д-р Н. Олесницький в основному звітував про його працю над новим статутом УНС, проєкт якого є майже готовий для публікації у виданнях УНСоюзу і обговорення членством.

Звіт У. Дячук

В 1993 році приєднано 700 членів, на суму 6,379,168 дол. забезпечення. Пересічна сума забезпечення є 9,168 дол.; рік раніше була 8,323 дол. Організаційну квоту виконано на 35%.

Професійні продавці приєднали 38 членів на суму 1,274,168 дол. забезпечення, що дало 33,530 дол. в пересічному. Пересічна сума проданого забезпечення для секретарів є 7,772 дол. Маємо одного секретаря, який має дозвіл на продаж забезпечення: його продукція є шість членів на суму 360,268 дол. Від двох місяців почали ми продавати Юніверсал Лайф грамоти у стейтах Ню Джерзі, Огайо, Мишиґен, Коннектикат, Ровд Айленд, Фльорида, — продано 13 грамот з вкладками на суму 38,831 дол.

Пенсійних грамот за півроку продано понад 190 на суму майже 3 міл., 23,000 дол. Професійні продавці придбали 135 пенсійних грамот. Поміж відділовими організаторами перше місце взяв М. Пилип'як, Відділ 496-ий за 40 членів, друге — Михайло Турко, Відділ 63-ій, 28 членів, головний контролер Василь Пастушек, Відділ 231 — 27 членів. По 15 членів дали Джозеф Чабан, Відділ 242-ий і Христина Ґербеґи, Відділ 269-ий. Д-р Атанас Слюсарчук, Відділ 174-ий вже приєднав 13 членів, а чемпіонка Канади, Олександра Дольницька, Відділ 434-ий — 12 членів.

Відбуто другі секретарсько-організаційні курси на Союзівці в днях 21-23-го червня ц.р. Призначені вони були для секретарів, які ніколи не були на курсах, або щойно стали секретарями, та для тих осіб, які зацікавлені стати секретарями, чи організаторами УНСоюзу. Учасників було 28 осіб. Цим разом зголосилися секретарі з далеких стейтів і провінцій: Маямі, Фльорида, Денвер, Колорадо, Портленд, Орегон, Лос Анджелес, Каліф., та Вінніпег, Едмонтон і Ріджайна в Канаді.

День Батька на Союзівці пройшов успішно. Цього року відзначили концертом у неділю; з'їхалося багато членів з Ровд Айленду, Трой — Вітервлі, Н.Й., та довколишніх стейтів.

Сеньори відбули свій тиждень на Союзівці. У. Дячук привітала їх та мала доповідь про відзначення 100-ліття „Свободи". Баб Кук, керівник Відділу забезпечення, говорив про нові роди забезпечення.

На Союзівці викінчено до початку сезону басейн для малих дітей, запроваджено нову, модерну телефонічну систему. З огляду на велику посуху (не було опадів ще від квітня), є проблема з водою. Рішено вибити ще одну криницю. Відбулися вже тенісові і дитячі табори, та два пластові табори для дітей передшкілля — „пташат". Всюди була добра участь дітей. Проведено успішно табір українських народних танців.

Для 16-го червня ц.р. відбулося цьогорічне засідання Стипендійної комісії. Уділено 230 стипендій на загальну суму 116,300 дол. Присудні були всі члени Стипендійної комісії.

У звітовому часі Бюро УНС у Вашінґтоні було всеціло зайняте збиранням інформації про допомогу, яку отримала від ЗСА Україна, а скільки Росія та інші держави колишнього СССР. Виявилося, що за минулі два роки Україна отримала допомогу на суму 137 міл. дол., а Росії на 1 біл. 448 міл. дол. Приготовлено документацію про потреби допомоги в Україні та розіслано чи передано сенаторам і конґресменам. Канцелярія УНСоюзу та Канцелярія УККА провадять акцію висилки листів до сенаторів з домаганням, щоб Сенат ЗСА, розглядаючи закон допомоги державам колишнього СССР у висоті 2.5 біл. дол. призначив специфічну суму для України, базуючи висоту на кількості населення. Листи в цій справі вислано також до всіх відділів УНСоюзу з проханням поширити вістку про акцію поміж членами відділів та взяти участь у висилці листів.

Приготування до 100-ліття УНСоюзу:

Відео про „Свободу" в підготові

Звернулися ми до відділів, щоб подали особи, які відійшли з цього світу, але яких ми повинні відзначити за їх заслуги і за працю у розбудові нашої організації;

Звернулися до окружних комітетів, щоб подали дати святкувань, потрібні для виготовлення їх для преси та щоб зробили перегляд їх потреб від Головної Канцелярії;

Повною парою почались приготування виставки 100-ліття УНС у співпраці з Українським Музеєм у Ню Йорку; куратором погодився бути д-р Осип Кравченюк, історик, який живо інтересувався історією українського поселення у Пенсильванії і має приготованих до друку кілька праць про українців у різних частинах стейту;

Книжка „Факти про УНСоюз": Опрацювання історії відділів закінчене, тобто тих, які прислали свою історію. Також закінчується опрацювання історії округ; праця поступає вперед;

Святкування 100-ліття „Свободи" у Головній Канцелярії відбудеться у неділю, 26-го вересня, у пополудневих годинах; приготовляється святкова програма та виставка видань; також у подготові є спеціяльне видання „Свободи" та брошурка про „Свободу" для відвідувачів з України;

Святкування 60-ліття „Українського Тижневика" редактори бажають відзначити прийняттям для їхніх співпрацівників.

Допомога Україні

Цього року повторено минулорічну успішну програму навчання англійської мови в Україні. Учителів було 74, дали 81 курсів у 18-ох областях України. Слухало курси 1,300 учнів. Курси досі пройшли успішно, декілька з них пляновані на серпень. Кошт нашої частини відповідальности — 22,915.94 дол. за книжки і підручники для учителів і для слухачів курсів.

Десять висококваліфікованих учителів з Америки дали два курси для 120 учителів англійської мови в Україні. У Педагогічному інституті в Києві відбулися виклади для піднесення знання і засвоєння нової методи навчання англійської мови. УНСоюз фінансував кошти до суми 16,000 дол. а Фундація Сорос — Фонд „Відродження" дала других 16,000 дол.

Закуплено відео і стрічки та зфільмовано курси і створено центр навчання англійської мови при цьому Педагогічному Інституті в Києві для використання матеріялів на майбутнє. Мають користуватися ним американські та англійські амбасади, Корпус миру та інші організації. Щира подяка належиться д-р Зірці Воронці за очолення обидвох програм, за опіку ними в Україні, а в першу чергу за великий вклад праці з приготуванні обидвох дуже успішних програм.

Виплачено суму 5,000 дол. на покриття коштів приїзду українських атлетів на Світові студентські ігри у Баффало в половині липня ц.р.

З Фонду Відродження України — УНС виділено 7,000 дол. на допомогу сліпій молодій людині з України (Клівленд) на навчання у спеціяльній школі у Філядельфії. Відтак цей молодий чоловік повернеться в Україну з відповідними комп'ютерами і там навчатиме інших сліпих людей.

Львівський Технічний Інститут приготовляє підручних для відновлення церковної архітектури в Україні і на цей проєкт виділено з фонду 7,000 дол.

На відновлення курсів українознавства в Колюмбійському університеті в Ню Йорку виділено 5,000 дол. із фондів УНСоюзу.

Вичерпавши порядок нарад, У. Дячук закрила ці звичайні наради Екзекутиви.

В КІНЦІ МИНУЛОГО ТИЖНЯ президент Росії Боріс Єльцин відвідав Прагу і підписав з президентом Чехії Вацлавом Гавелом договір про дружбу і співпробітництво. Заторкуючи у своєму виступі трагічні події 1968 року, коли „Празька весна" впала під гусеницями совєтських танків, Б. Єльцин сказав: „Ми засуджуємо це вторгнення як напад на суверенну доержаву, як окупацію незалежної країни". Відповідальність за здійснення цього злочину Б. Єльцин поклав на комуністичну партію колишнього Совєтського Союзу.

ПРЕСОВА СЛУЖБА ВАТИКАНУ повідомила, що в перші дні вересня Папа Іван Павло II відвідає Литву, Латвію й Естонію. Як відомо, свого часу колишній совєтський лідер Міхаіл Ґорбачов запрошував Папу відвідати Совєтський Союз, однак той відповів, що приїде лише після відібрання влади від комуністів. Тепер Папа іде у прибалтійські республіки, бо вони першими скинули з себе комуністичне ярмо.

ТРЕБА ПОДАТИ ЩЕ РАЗ АДРЕСУ

Редакторка місячника „Всесміх", Раїса Галешко, перебуваючи на відвідинах у „Свободі" просила подати, до відома, щоб передплатники цього журналу, які зголосилися до неї в часі Союзового Дня у Філядельфії в неділю, 15-го серпня, ще раз прислали свої адреси до редакції, тому, що їх украдено разом із іншими особистими речами в Ню Йорку. Адреса журналу: Vsesmikh, 35 Warrender Ave., Suite 104, Торонто, Ont., M9B Canada, Tel.& Fax (416) 236-9931

Відродити...

(Закінчення зі стор. 3)

лення і запрошення на наступну виставку у музеї Ню Йорку.

Тепер 1030 Baseline Road в Оттаві стає звісна ще однією адресою — адресою творення Українських духовних реліквій.

Майстерня приймає замовлення не тільки від церков, але й від приватних осіб. Ікони на урочисті події: шлюбні, іменинні, на день народження або хрестин чи вашого небесного покровителя можна замовити у майстерні. Її адреса: Ihor Andrijv, Icon Art Studio, 1030 Baseline Rd., Ottawa, Ont. K2O. 0A6, Canada: tel.: (416) 727-1255.

Н.Н.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

„Шахи в Україні" Ю. Семенка перевидано у Львові

Як довідуємося з преси України, 3-го квітня ц.р. у Львівському Палаці шахів відбулася урочиста презентація другого видання книжки Юрія Семенка „Шахи в Україні", яка вперше появилася в 1980 р. у Мюнхені. Це нове видання „нарисів з історії шахової гри на українській землі і в діяспорі" доповнене новими матеріялами, що їх опрацювали львівський міжнародний ґросмайстер Адріян Михальчишин та спортовий журналіст Іван Яремко, з передмовою львівського міжнародного ґросмайстра Олександра Бєлявського. Книжка перевидана в цьому році заходами львівського видавництва „Каменяр" та друкарні „Атлас", має 224 стор. друку, у твердій обкладинці, художнє оформлення Богдана Пікулицького (тираж — 10,000). У церемонії презентації взяли участь чільні ґросмайстри Львова Олександер Бєлявський, Адріян Михальчишин та Олег Романишин, виконавчий директор обласної федерації шахів Г. Коц, директор видавництва „Каменяр" Дмитро Сапіга, керівник друкарні „Атлас" Богдан Федоришин, журналіст Іван Яремко та численні шахісти. Після офіційної частини виступили співаки з театру „Під Великим Возом", а на кінець майстри В. Желяндінов та Ю. Ротштейн заграли з любителями шахів симультанку.

Унікальна праця „Шахи в Україні" (перше видання) та її автор Юрій Семенко — журналіст, письменник, політичний діяч і шахіст-змагун вже давно відомі в діяспорі, але треба було чекати на самостійність, щоб з ними могла познайомитися теж Україна. Високий рівень українських шахів, що виявився вже в 1992 р. в блискучих виступах збірних України (жінки здобули чемпіонат Европи і срібну медалю на Олімпіяді, а чоловіки друге місце в Европі) не йде в парі з майже цілковитою відсутністю шахової літератури українською мовою, в наслідок русифікаційної політики в СССР. Це підкреслив у своїй рецензії в першому виданні цієї книжки ґросмайстер Віктор Корчной, давши їй заголовок „Еміґрант усуває прогалину в українській шаховій літературі". (Рецензія Корчного поміщена в новому виданні книжки).

Книжка „Шахи в Україні" прослідкує історію шахів на території України від дохристиянських часів до сьогоднішніх днів. Особливу увагу автор присвячує відстоюванню видатних особистостей в українських шахах, яких перед світом присвоїла собі Росія (наприклад Боголюбова і Селезніва) або яких намагалися викреслити з історії (Богатирчук і Попель). Цій темі присвятив свою передмову до першого видання чеський ґросмайстер Людек Пахман, давши їй промовистий заголовок „Визиск шахової України для слави Росії". Окремі розділи обговорюють русифікацію української шахової термінології, літератури, включно зі забороною від 1939 р. видавати журнал „Шахіст".

У порівнянні з першим виданням, в другому значно поширено інформації про видатних шахістів України, подано їхні головні успіхи, найкращі партії, знімки. Для історика тут багатий статистичний матеріял: коротка історія організованих шахів в різних містах України серед чоловіків у 1924—1991 рр. і серед жінок в 1935—1992 рр., а також список сьогоднішніх ґросмайстрів, міжнародних майстрів та майстрів України. Друге видання не тільки затримало, але й дещо поширило інформації про українських шахістів діяспори. Між іншим, поданий повний список українських чемпіонів Північної Америки в рамках УСЦАК від 1966 до 1991 р. Незвичайно цікаві маловідомі дані про українські спортові товариства взагалі, а про шахістів в них зокрема у таборах ДП в Німеччині безпосередньо після Другої світової війни.

Сьогодні Львів є осідком найсильніших шахістів України, чоловіків та жінок, і тому особливо відрадно, що книжку, яка знайомить читача з історією українських шахів, а головно з тими її сторінками, що їх у підсовєтській дійсності замовчували, перевидано саме у Львові. Я певний, що її вітають з признанням і захопленням по всій Україні.

Д-р Орест Попович

Українські шахістки — в Джакарті

У столиці Індонезії Джакарті розпочався міжзональний турнір в серіях ігор за чемпіонат світу. В цьому турнірі бере участь 39 шахісток, в тому числі три з України — Аліса Галлямова-Іванчук зі Львова, Лідія Семенова з Києва і Зоя Лельчук з Луганська. Шість шахісток, що займуть кращі місця в цьому турнірі, здобудуть право участи в турнірі претенденток, в якому до них приєднаються Жужа Полгар з Мадярщини, одна з лідерок попереднього циклю змагань, а також змагунка, що програє за жіночу корону світу Се Цзюнь (Китай) і Нано Іоселіяні (Грузія). Після трьох рунд лідерками стали Піа Крамлінґ (Швеція) і Кетеван Арахамія (Грузія), які виграли по три партії. По півточки менше досі здобули кол. чемпіонка світу Мая Чибурданідзе (Грузія) і Джайшрі Тіпсей (Індонезія). По дві точки здобули Галлямова-Іванчук (Україна) та Пен Чжаоцінь (Китай). Зоя Льльчук (Україна) досі здобула 1½ точки. Першунка цього турніру здобуде теж грошову нагороду в сумі 40 тисяч швайцарських франків.

Українські шахісти запрошені на дружиновий чемпіонат світу

Шахова Федерація України одержала запрошення від організаційного Комітету Швайцарської шахової федерації з Люцерни до участи українських шахістів у третьому дружиновому чемпіонаті світу. Змагання цього чемпіонату мали б відбутися 23 жовтня — 3 листопада цього року.

(от)